

DVB TV timetable

Sun	19:15	21:00	night repeat
Mon	10:15	15:15	21:00
Wed	10:15	15:15	21:00
Fri	10:15	15:15	21:00

“ဒီဗီဘီ ဒီဘိတ်” အချေအတင်
 ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို
 DVB Multimedia Group က
 စနေနေ့တိုင်း တိုက်ရိုက်
 ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ
 တစ်ဖက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း

ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့ အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ
 သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို
 တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊
 လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာ ရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊
 လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊
 အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ် ပွင့်လင်းတဲ့
 ဒီဘိတ်ရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။
 အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များ၊ သတင်းဓာတ်ပုံများနဲ့
 ဒီဘိတ်ကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘိတ်ရဲ့
 ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်မှုများနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုက်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

DVB DEBATE

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

"How to restore Bagan's Heritage?"

ဖြစ်ပါတယ်။

- ❖ မှတ်ချက်ပေးလိုတာ၊ အကြံပြုလိုတာနဲ့ မေးမြန်းလိုပါက ရုံးချိန် အတွင်း ဖုန်းနံပါတ် ၀၁ ၉၀၀၀ ၄၈၈ နဲ့ debate@dvb.noကို ဆက်သွယ်ပြီး အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးထံ မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

ဒီတစ်ပတ်မှာတော့ “ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်တွေကို ဘယ်လို ထိန်းသိမ်းကြမလဲ” ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီကို ဆွေးနွေးကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဩဂုတ်လအတွင်း မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းမှာ လှုပ်ခတ်ခဲ့တဲ့ ငလျင်ဟာ မြန်မာတွေရဲ့ အသည်းနှလုံးကို ဗဟိုပြုခဲ့တယ်လို့ ဆိုရမှာပါ။ မြန်မာတွေရဲ့ ပထမဆုံး နိုင်ငံတွေလို့ သတ်မှတ်ကြတဲ့ ပုဂံ ဒေသမှ ထေရဝါဒသာသနာ ထွန်းလင်းကာစက တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ ဘုရား၊ ပုထိုး၊ စေတီတွေနဲ့ နံရံဆေးရေးပန်းချီတွေ ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ပါတယ်။

ပုဂံခေတ်က မင်းနဲ့ပြည်သူတွေ တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ ဘုရားပုထိုး အရေအတွက်ဟာ ၄၄၀၀ ကျော် ရှိတယ်လို့ အစဉ်အလာအရ ယုံကြည်ထားကြပါတယ်။ ပုဂံခေတ်ကို ကြီးကျယ်ခမ်းနားစေတဲ့ အနော်ရထာမင်း နန်းတက်တဲ့ ၁၁ ရာစု (အေဒီ ၁၀၄၄) ကနေ စတင်ရေတွက်မယ်ဆိုရင် နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်ဝန်းကျင် ကြာခဲ့ပါပြီ။ ပုဂံရာဇဝင်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျောက်စာအထောက်အထား ရှိသလို၊ မရေရာပေမယ့် လှပတဲ့ အိပ်ရာဝင်ပုံပြင်တွေလည်း ရှိပါတယ်။

“လှည်းဝင်ရိုးသံ တည်ညံ့ ပုဂံဘုရားပေါင်း” လို့ အဆိုရှိခဲ့ပေမယ့် ၂၀၀၀ ပြည့်လွန်နှစ်တွေမှာ ရှေးဟောင်းသုတေသနဌာနရဲ့ စာရင်းအရ စေတီပုထိုး (၂၂၁၇) ဆူ ရှိတယ်လို့ မှတ်သားထားပါတယ်။ အခုနောက်ဆုံး ငလျင်ဒဏ်ကြုံရတဲ့အချိန်မှာ အစိုးရက တရားဝင်ထုတ်ပြန်တဲ့ စာရင်းအရ စေတီပုထိုး ပေါင်း (၃၂၅၂) ဆူ ရှိပါတယ်။ ဩဂုတ်လ ၂၄ ငလျင်မှာ စေတီပုထိုးပေါင်း ၄၅၀ ဝန်းကျင် ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဗိသုကာအနုအလှနဲ့ နာမည်ကျော်တဲ့ အာနန္ဒာ ဘုရားဝင်းထဲက နံရံဆေးရေး ပန်းချီတွေလည်း ထိခိုက်ခဲ့ပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၄၀ ကလည်း ပုဂံက စေတီပုထိုးတွေဟာ ငလျင်ကြောင့် အကြီးအကျယ် ပျက်စီးခဲ့ဖူးပါတယ်။ နောက်ပိုင်းနှစ်တွေမှာ ရှေးဟောင်းဘုရားတွေကို ပြန်လည်မွမ်းမံခဲ့တာ ရှိခဲ့ပေမယ့် ၁၉၉၅ ကနေ ၂၀၀၅ အထိ ကာလတွေလောက် ပုဂံဒေသ ကံဆိုးမိုးမောင်ကျတာ မရှိခဲ့ဘူးလို့ ပညာရှင်တွေက ဆိုကြပါတယ်။

ဒီနှစ်တွေအတွင်းမှာ တရားဝင်စာရင်းတွေအရ ပုဂံရှေးဟောင်းနယ်မြေထဲက ဘုရားကုန်း ၆၈၉ ခုကို ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့တယ်လို့ ဖော်ပြပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ပုဂံခေတ်လက်ရာ ဘုရားအိုတွေ အထက်မှာ ဘုရားသစ်တွေ တည်ခဲ့တာပါပဲ။ ဗိသုကာပညာရှင်တွေရဲ့ အကြံဉာဏ်တွေ၊ သမိုင်းပညာရှင်တွေရဲ့ ဝေဖန်ထောက်ပြမှုတွေ လျစ်လျူရှု ခံရပြီး ဘုရားတည်တဲ့ အလုပ်ကနေ အမြတ်ထုတ်ချင်တဲ့ ကန်ထရိုက်တွေလက်ထဲမှာ ပုဂံခေတ် ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်တွေ ပစ်ချခံရတဲ့ နှစ်တွေပါပဲ။

တချို့ ရှေးဟောင်းသုတေသီတွေရဲ့ အဆိုအရ ပုဂံဘုရားတွေထဲမှာ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းကို အကြီးစား ပြင်ဆင်မှုတွေ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း အသစ်ပြန်လည်တည်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ မြန်မာ့ခရီးသွားနှစ် ၁၉၉၆ လို့ ကြေညာတဲ့ အဲဒီကာလမှာပဲ ယဉ်ကျေးမှုနယ်မြေထဲမှာ နန်းမြင့်မျှော်စင်ကြီး တစ်ခုကိုလည်း ထိုးထိုးထောင်ထောင် တည်ဆောက်ခဲ့ပါတယ်။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားတွေကို ဆွဲဆောင်ဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး ဟိုတယ်တွေ၊ လမ်းတွေ၊ ဂေါက်ကွင်းတွေကိုလည်း ဘုရားပုထိုးတွေ အနီးမှာပဲ တည်ဆောက်ခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ မြန်မာတွေ ဂုဏ်ယူတဲ့ ပုဂံဟာ စစ်မှန်မှုတန်ဖိုး ယုတ်လျော့သွားလို့ ကုလသမဂ္ဂယူနက်စကိုရဲ့ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်စာရင်းမှာ မှတ်တမ်းတင် မခံခဲ့ရပါဘူး။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှာ ယူနက်စကို

က သရေခေတ္တရာ ပျူမြို့ဟောင်းကို ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်စာရင်း သွင်းခဲ့ပြီးနောက် ပုဂံနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မျှော်လင့်ချက်တွေ ပြန်လည်ရှင်သန်လာခဲ့ပါတယ်။

နေဝင်ချိန်ဆည်းဆာတွေနဲ့ လှပနေတဲ့ ပုဂံရှေးဟောင်းနယ်မြေဟာ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့ နေဝင်ခါနီးမှာ ကြိုတင်ခန့်မှန်းလို့မရတဲ့ သဘာဝဘေးနဲ့ ကြုံလိုက်ရပြန်ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေရဲ့ အလှူတွေဟာ ရှေးဟောင်းဘုရားတွေရဲ့ အထက်ပစ္စယတွေကနေ အက်ကျဲပြုကျလာပါတယ်။ ကြီးမားတဲ့ အုတ်သားအင်္ဂါတွေဟာ လိမ့်ကျရာ လမ်းကြောင်းတလျှောက်မှာ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ ရှေးဟောင်းလက်ရာတွေကိုပါ ဖျက်ဆီးခဲ့တယ်။ ပုဂံရဲ့နေဝင်ချိန်ဟာ ခြောက်ခြားစရာ အတိန်ပါ။

အဆိုးထဲက အကောင်းတစ်ခုကတော့ ၂၀၁၆ ပုဂံငလျင်က မြန်မာပြည်မှာ ယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ လွဲနေတဲ့ အယူအဆတစ်ခုကို လှုပ်နှိုးလိုက်သလိုပါပဲ။ ပုဂံလိုပဲ မြန်မာပြည် အနှံ့အပြားက ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်တွေကို ဘယ်လိုနည်းလမ်းနဲ့ ထိန်းသိမ်းတာက ရေရှည်မှာ နိုင်ငံနဲ့ လူမျိုးအတွက် အကျိုးရှိနိုင်မလဲဆိုတာကို ပြန်လည်သုံးသပ်ဖို့ ဖြစ်လာပါတယ်။ ယူနက်စကို အပါအဝင်၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ ပညာရှင်တွေရဲ့ အကူအညီ၊ အလှူတွေရဲ့ အကူအညီနဲ့ အစိုးရသစ်ရဲ့ ပြန်လည်မွမ်းမံရေးကာလဟာ နှစ်တချို့ ကြာပါဦးမယ်။ ဒါပေမယ့် မှောင်ရိပ်ထဲက ပုဂံဟာ တောက်ပတဲ့ အနာဂတ်ဆီဆီကို ဦးတည်လာမယ်လို့ မျှော်လင့်နေကြပါတယ်။

သူတို့အမြင်

“ဒီဘုရားတွေက တန်ဖိုးဖြတ်လို့ မရဘူး။ ငွေကြေး ဘယ်လောက်ကုန်ကုန် ပြန်ပြင်ရမယ်။ ငွေဆိုတာ ရှာလို့ရတယ်။ ဒီတန်ဖိုးတွေက ရှာလို့မရဘူး။ နောက်တစ်ကြိမ် ငလျင်ပြန်မလာနိုင်ဘူးလို့လည်း ဘယ်သူမှ မပြောနိုင်ဘူး။ ကယ်ဆယ်ရေးတွေ ပြုလုပ်ဖို့အတွက် အကောင်းဆုံး ပြင်ဆင်ထားရမယ်” (ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်)

“အခုပျက်စီးသွားတဲ့ စေတီပုထိုးတော်များသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တုန်းက ပျက်စီးထားတဲ့ စေတီအများစုဖြစ်တယ်ဆိုတာ တွေ့ရပါတယ်။ ၁၉၇၅ ပုဂံငလျင်မှာ ကြိုတွေ့တဲ့အခါတုန်းကလေ၊ ယဉ်ကျေးမှု ဝန်ကြီးဌာနမှာလည်း ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံရော၊ လူအင်အားရော၊ ထောက်ပံ့မှုရော အပြည့်အစုံ မရှိပါဘူး။ တခြားဝန်ကြီးဌာနတွေရဲ့ ပူးပေါင်းမှုအားနဲ့ ချီတက်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ နည်းနည်းလေး နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ချို့ယွင်းမှုလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ တချို့လည်းပေါ့ အမြန်လုပ်တဲ့အခါကျ အရည်အသွေးမြင့်ပြီး မလုပ်နိုင်ဘူးဆိုတဲ့ မှတ်တမ်းများလည်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ (သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သူရဦးအောင်ကို)

“မြန်မာတွေက ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းက ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ၊ သူတို့က ဆင်းတုတော်တွေကို ထိပ်ပျက်ကြီးတွေ မမြင်စေချင်ဘူး။ ဗိုက်ပေါက်ကြီးတွေ မမြင်စေချင်ပါဘူး။ အဲ့ဒါကြောင့် အင်္ဂါစုံအောင် ပြင်ချင်တယ်။ အဲ့ဒီအထောက်အထားတွေလည်း ရှိတယ်။ အဲ့ဒီလို အသစ်တွေထည့်ပြင်တော့ အခုပျက်ကျတာပေါ့။ ဟိုတယ်တွေများနေတာ၊ ဒီဟိုတယ်တွေက ဒီမြို့ထဲ ရွာထဲမှာ ဆောက်နေတယ်ပေါ့။ ရေဆိုးရေညစ်တွေ စွန့်ပစ်တဲ့အခါမှာ ဘုရားတွေအောက် ရောက်နိုင်တယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ဟိုတယ်တွေကိုတော့ ယူနက်စကိုရဲ့ သဘောကတော့ မရွေးနိုင်သေးရင်ထားဦး။ သူတို့ သတ်မှတ်ပေးလိုက်မှ ရွေးလိုက်တဲ့အခါကျ ဥပမာ - နှစ် ၂၅ ပေါ့ စသဖြင့် အဲ့ဒီအချိန်ကျရင် ရွေးကြပေါ့ဆိုပြီး အကြံပေးတယ်။ (ပုဂံယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ကြိုင်)